

другата, както е обичаятъ, привождатъ въ купщината единъ двама зетя, които съ това приваждане получаватъ правата и се натоварватъ съ длъжноститѣ на другитѣ задругари.

Прѣди да опишемъ тия права и тия длъжности, ние ще кажемъ нѣколко думи за правата и длъжноститѣ на домакина и домакинята.

Домакинътъ бива обикновено жененъ или вдовецъ. Но може да бжда и нежененъ. По-горѣ споменахъ една задруга, която имала жена за домакинъ. Всеобщиятъ обичай е обаче домакинътъ да бжде мжжъ. И твърдѣ естествено, тъй като домакинътъ не само управлява задругата, но и я прѣдставлява прѣдъ външния свѣтъ. Той я ръководи; държи ѝ смѣткитѣ; продава, купува, тегли и отговаря прѣдъ сжда. Задругата рѣшава, а той изпълнява. Безъ прѣдварително допитване до нея, той може да купи само нѣкои дребни потрѣбности на кжщата; но не може нищо да продаде. Купуванията и продаванията ставатъ чрѣзъ него, или по негово нареждане чрѣзъ други нѣкой членъ отъ задругата. Разпрѣдѣлението на длъжноститѣ между мжжетѣ става отъ самата задруга, но домакинътъ има право да имъ дава заповѣди по изпълнението на тия длъжности, както има длъжностъ да ги надзирава, какъ тѣ изпълняватъ своитѣ обязанности. Тѣ му дължатъ почетъ и послушание; а той имъ дължи съвѣти и защита. Нему сж повѣрени имотътъ и честта на цѣлата челядь; ако той не умѣе или не може да ги защити, ако излѣзе неспособенъ, небрѣженъ, нечестенъ, нему се дава да разбере, че той не е достоенъ за положението си; ако не разбере, той се сваля, а въ краенъ случай и се изключва изъ задругата.

Домакиня става жена или вдовица. Въ изключителни случаи, когато нѣма женени жени, или има, а сж неджгави, домакиня може да бжде и мома. Обикновено домакиня бива или жената на послѣдния домакинъ, когато тя е най-стара въ кжщи или жената на новия домакинъ; тъй щото съ неговото избиране се избира и домакинята. Когато той нѣма жена, най-старата въ кжщи става домакиня: старостта и опитността, която тя прѣдполага, страхопочитанието, което тя внушава, се считатъ отъ нашитѣ българи по-нужни за една домакиня отколкото способността. Домакинята трѣбва да има авторитетъ, за да импонира на женитѣ задругарки, тол-